

پژوهشکده زیست-پزشکی خلیج فارس
مرکز تحقیقات طب گرمسیری و عفونی خلیج فارس
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر
سال دوازدهم، شماره ۱، صفحه ۷ - ۱ (شهریور ۱۳۸۸)

بررسی شیوع آلل‌های شناخته شده ژن آنزیم تیوپورین متیل تراسفراز (TPMT) در مراجعه کنندگان به درمانگاه بیمارستان شریعتی تهران

مهدي آزاد^۱، دکتر سعيد کاویانی^{۲*}، دکتر مسعود سليماني^۳، دکتر مهرداد نوروزي نيا^۴، دکتر عباس حاجي فتحعلی^۵

^۱دانشجوی دکتری هماتولوژي و بانک خون، گروه هماتولوژي، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

^۲استادیار هماتولوژي، گروه هماتولوژي، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس

^۳استادیار ژنتيك پزشکي، گروه هماتولوژي، دانشکده علوم پزشکي، دانشگاه تربیت مدرس

^۴دانشیار هماتولوژي، بیمارستان آيت الله طالقاني، دانشگاه علوم پزشکي شهيد بهشتى

چکیده

زمينه: بیماران با سطوح پائين و يا متوسط فعالیت آنزیم تیوپورین متیل تراسفراز (TPMT) در معرض افزایش خطر ابتلا به سرکوب سلول‌های رده خون‌ساز مغز پس از مصرف داروهای تیوپورینی خواهند بود. هدف از اين مطالعه بررسی شیوع چهار نوع شایع ژن مزبور در يك گروه از جمعیت ايران است.

مواد و روش‌ها: در اين مطالعه مقطعی، نمونه‌ها از ۱۲۷ نفر داوطلب مراجعه‌کننده به بیمارستان شریعتی اخذ گردید و با روش‌های PCR-RFLP و ARMS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند تا پلی‌مورفیسم‌های شایع TPMT در آن‌ها مشخص گردد.

یافته‌ها: از میان ۱۲۷ نمونه‌ای که مورد بررسی قرار گرفت، در ۱۱/۸ درصد از آن‌ها آلل‌های جهش‌یافته TPMT مشاهده شد (۱۵/۱۲۷). در مجموع، ۹ مورد TPMT*2، چهار مورد TPMT*3C و دو مورد TPMT*3A داشتند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج اين تحقیق در مورد شیوع پلی‌مورفیسم‌های ژن TPMT در ایران و عوارض استفاده داروهای تیوپورینی در حاملین، این پلی‌مورفیسم باید در بیماران لوسومی لنفوبلاستیک حاد (ALL) قبل از استفاده از این داروها ژن TPMT مورد بررسی قرار گيرد.

واژگان کلیدی: TPMT، پلی‌مورفیسم، فارماکوژنتیک، جمعیت ایرانی

دریافت مقاله: ۸۷/۸/۱۱ - پذیرش مقاله: ۸۷/۱۰/۳